

AANVARINGSLACHTOFFERS ONDER LEPELAARS

Gedurende een lange reeks van jaren worden in Nederland jonge Lepelaars geringd. Doel van dat ringwerk is om gegevens te verzamelen die uiteindelijk kunnen helpen bij het oplossen van problemen bij de ontwikkeling van de broedpopulatie. Zo wordt bijvoorbeeld bijgehouden wat de doodsoorzaken van de gevonden Lepelaars zijn. In die lijst staan oorzaken als verkeer, jacht en botulisme.

De doodsoorzaken zijn verdeeld in twee categorieën: natuurlijke en niet-natuurlijke. Juist in die laatste categorie zijn we geïnteresseerd omdat daar iets aan te doen is. Jacht was lange tijd niet-natuurlijke doodsoorzaak nummer 1. Inmiddels is de jacht in veel landen verboden en er zijn jachtvrije gebieden ingesteld, met name bij riviermondingen en wetlands. Tegenwoordig zijn aanvaringen met hoogspanningsleidingen doodsoorzaak nummer 1. De dodelijke werking van deze kabels in de lucht wordt vaak onderschat. Dat komt omdat niet alle slachtoffers direct als aanvaringslachtoffers worden herkend.

Lepelaars kunnen met hoge snelheden (tot 70-80 km/uur) tegen een leiding aanvliegen. Soms heeft dat meteen de dood tot gevolg en worden de slachtoffers onder de leidingen gevonden. Er zijn echter ook 'halve aanvaringen' waarbij de vogel de leidingen heel

laat opmerkt en er tegen aan schampt. Met een gebroken poot (of soms twee) tot gevolg. De Lepelaars vliegen weliswaar door, maar zullen ooit ergens landen. Omdat Lepelaars hun voedsel lopend zoeken zullen de dieren snel verzwakken en uiteindelijk sterven. Dit kan dus ver uit de buurt van een hoogspanningsleiding zijn.

Mensen die het dode dier aantreffen brengen de oorzaak niet onmiddellijk in verband met een aanvaring met een hoogspanningsleiding. Vaak wordt wel gemeld dat er bijvoorbeeld een poot gebroken was, maar dat de vogel is gestorven door onbekende oorzaak. Uit de meldingen blijkt dat slechts een klein percentage van de aanvaringslachtoffers onder de leiding gevonden is en dus direct dood was. Verreweg de meeste aanvaringslachtoffers sterven elders een erbarmelijke (honger)dood.

Met dit soort gegevens in de hand kunnen we de beheerders van hoogspanningsleidingen attenderen op de vogelslachtoffers hen vragen maatregelen te nemen om dit aantal te beperken. Zeker in de zogenaamde vogelkerngebieden. Want wat voor Lepelaars geldt, zal (geheel of ten dele) ook voor andere vogelsoorten gelden.

Otto Overdijk, NM

